

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

עת"מ 1317/08
קבוע ליום 20.1.10
בפני ס"י השופטת קובו

העותרות:
1. שב"י - שחרור בעלי חיים ישראל
2. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד דן יקיר ו/או דנה אלכסנדר
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טל': 03-5608185 פקס: 03-5608165

-נגד-

המשיבות:
1. עיריית ראשון לציון
ע"י ב"כ עוה"ד רועי בר ו/או אופיר ארגמן ואח'
מרח' עין הקורא 10, ראשון לציון 75289
טל': 03-9599999 פקס: 03-9599998

2. עיריית פתח תקווה
ע"י ב"כ עוה"ד שרה פריש ו/או אהרון שפרבר ואח'
רח' משה דיין ת"ד 3363, פתח תקווה 49518
טל': 03-9239010 פקס: 03-9239015

סיכומי תשובה מטעם העותרות לסיכומי המשיבה 2

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 28.10.09 מוגשים בזה סיכומי התשובה מטעם העותרות לסיכומי המשיבה 2 (להלן – עיריית פ"ת) מיום 15.12.09, שנמסרו לעותרות ביום 31.12.09.

כיוון שהעותרות פירטו בהרחבה את טענותיהן בעתירתן, יסתפקו הן בתשובה לטיעוניה העיקריים של עיריית פ"ת בקליפת אגוז. טיעונים אלה באים להוסיף על האמור בעתירה עצמה.

1. עיריית פ"ת מנסה בתגובתה ובסיכומיה לצמצם את מעורבותה של דר' תיקה בר-און, מנהלת השירות הוטרינרי העירוני, בהחלטה שלא לאשר לעותרת 1 להציב דוכני הסברה בעיר בטענה שבקשת העותרת הועברה אליה בטעות, וכי מייד משראתה שהבקשה אינה נכללת בתחום סמכותה העבירה אותה לגורם המתאים, מנהל מינהל שפ"ע (סעיף 3 לסיכומים). יחד עם זאת מצד אחד עיריית פ"ת בחרה לצרף לתגובתה דווקא תצהיר של דר' בר-און, ומצד שני לא באו כל הסבר או הכחשה מפורשת לעובדות התמוהות הבאות: ראשית, החלטת הסירוב הראשונית ניתנה ע"י דר' בר-און עצמה, תוך שהיא מסבירה לנציג העותרת, שכל עניין הנוגע לבעלי חיים נתון להחלטתה ושלטעמה בשר הוא מצרך חיוני (סעיפים 12-13 לעתירה). שנית, מכתב הסירוב חתום על ידי לא אחרת מאשר דר' בר-און עצמה (ע/14). שלישית, בשיחה עם נציג העותרת חזרה דר' בר-און וציינה, כי החלטת הסירוב בעיקרה שלה, אך הוסיפה לראשונה נימוק נוסף, לפיו לעירייה מדיניות כללית של איסור על הצבת דוכני הסברה.

לפיכך לא עמדה עיריית פ"ת בנטל להפריך את הטענה, כי שיקולים זרים, הנוגעים להתנגדות למסר שהעותרת מבקשת לקדם, היוו משקל בהחלטה.

2. העותרות אינן חולקות על סמכותה וחובתה של עירייה לדאוג לכך שלא יהיו מכשולים בדרך עירונית. ממילא העותרות אינן מבקשות ואינן מעוניינות להציב את דוכני ההסברה באופן שיחסמו את המעבר החופשי של הולכי הרגל. יחד עם זאת חוק העזר בדבר שמירת הניקיון איננו מסמיך את העירייה לאמץ מדיניות גורפת, האוסרת על הצבת דוכני הסברה בתחומה. אף לו היה מתיימר חוק העזר לעשות כן, היה הוא בטל בשל פגיעתו בחופש הביטוי. אף לו נניח לצורך הדיון, שהעירייה מוסמכת מדעיקרא לחייב בהיתר מי שמבקש להציב דוכן הסברה, היא אך מוסמכת להטיל הגבלות סבירות של זמן, מקום ואופן, שיבטיחו שדוכני הסברה לא יחסמו את המדרכה ושלא יוצבו מספר דוכנים באותו המקום (השווי בג"צ 2481/93 דיין נ' **מפקד מחוז ירושלים**, פ"ד מח(2) 456, 482 (1994)). כן ראי סעיפים 33-38 לעתירה.

3. יש לדחות בשתי ידיים את הטענה הדמגוגית והמניפולטיבית כאילו יש חשש שפעילי העותרת 1 יציגו צילומי אימים בדוכני ההסברה (סעיפים 16-17). זאת לאחר שפעילי העותרת 1 הכחישו נמרצות, שתמונות מעין אלה מופיעות בפרסומים, שמחולקים בדוכני ההסברה. גם הטענה כאילו מי שמתנגדים למסר של העותרת 1 עלולים להתקהל סביב דוכן ההסברה וליצור סערת רוחות (סעיף 15) מוטב שלא היתה נטענת. זו טענה שנשענת על ספקולציות והשערות חסרות בסיס. דוכני הסברה מטעם העותרת 1 מוצבים בערים שונות ברחבי הארץ, ותקרית כזו מעולם לא התרחשה. אף לו חשש שכזה לא היה עורבא פרח, לא ניתן לפגוע בחופש הביטוי בהעדר סכנה ממשית ומוחשית בדרגה של ודאות קרובה לשלום הציבור, ואסור לפגוע בחופש הביטוי בשל חשש מפני מי שמבקשים

להתנכל למתבטאים: "ההתחשבות בעוינות הקהל, כמוה כהענקת המפתח לשימוש בזכות ההפגנה והתהלוכה בידי המתנגדים לה. דבר זה יש למנוע. אין לתת וטו לאספסוף ופרס לאלימות." (בג"צ 153/83 לוי נ' מפקד המחוז הדרומי, פ"ד לח (2) 393, 404 (1984)).

4. אכן האינטרנט הכניס מהפכה לחיינו, אך ראשית, למרות שיעורי החדירה המרשימים בקרב האוכלוסייה, הוא עדיין איננו נחלת הכלל; שנית, אין תחליף למגע אנושי בלתי אמצעי; שלישית, המרחב הציבורי (רחובות, ככרות, מדרכות, גנים) לא נועד רק להליכה ולנסיעה כדי לעבור ממקום אחד למשנהו, אלא אף לאסיפות, לתהלוכות, להקמת דוכני הסברה ולשאר אמצעים למימוש שוק הרעיונות והחלפת הדעות (בג"צ 148/79 סער נ' שר הפנים והמשטרה, פ"ד לד (2) 169, 178 (1978); בג"צ לוי הנ"ל, בעמ' 402); ורביעית, רשות ציבורית אינה פטורה מלאפשר חופש ביטוי בשטחים הציבוריים שלה רק בשל כך שקיימים אמצעי ביטוי אלטרנטיביים, ואסור לאפשר לשלטון להכתיב באלו אמצעים ראוי לאזרח להתבטא ובאלו לא. כן ראי סעיפים 46-48 לעתירה.

5. ב"כ עיריית פ"ת הצהיר בדיון ביום 20.5.09: "לעיתים מותרים דוכנים בחוצות העיר על פי הסכמת רשות חד פעמית לגופים כמו אק"ם שהם מוסכמים ואינם מעוררי מחלוקת מה שאין הדבר במקרה דנן ולא על בסיס קבוע." (עמ' 2, שורות 11-13). לאור דברים אלה מדיניותה של עיריית פ"ת פסולה אף בשל כך שהיא נאכפת בצורה מפלה (סעי' 49-51 לעתירה; מיכל טמיר **אכיפה סלקטיבית** (2008) 142-143), ובשל כך שהיא מתבססת על התוכן של חומרי ההסברה (סעי' 41-45 לעתירה; השווי לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בב"ש, שפסל סעיף בתקנון הפעילות של אוניברסיטת בן-גוריון, שאסר קיום הפגנות שאינן "בנושאים של קונצנזוס לאומי וציבורי מקיף" - ה"פ (ב"ש) 2085/07 **דויטשר נ' אוניברסיטת בן-גוריון בנגב** (פס"ד מיום 16.4.08)).

13 בינואר, 2010